

ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออกและการอบรมเลี้ยงดู
ตามการรายงานของตนเอง

นางสาวสุกัญญา กุลอึ้ง

005647

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคณะหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาจิตวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2523

RELATIONSHIPS BETWEEN ASSERTIVE BEHAVIORS AND SELF
REPORTED CHILDREARING PRACTICES

Miss Sukanya Kuneung

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Psychology

Graduate School

Chulalongkorn University

1980

หัวข้อวิทยานิพนธ์   ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออกและการอบรม
 เลี้ยงดูตามการรายงานของตนเอง

ชื่อนิสิต   นางสาวสุกัญญา กุลอึ้ง

อาจารย์ที่ปรึกษา   อาจารย์ ดร. พรรณราย ทรัพย์ะประภา

ภาควิชา   จิตวิทยา

ปีการศึกษา   2522

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความแตกต่างของพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออกระหว่างนักศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย แบบทอดทิ้ง และแบบให้ความคุ้มครองมากไป กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาวิทยาลัยครูชาย 123 คน หญิง 130 คน รวม 253 คน ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง ปีที่ 1 ปีการศึกษา 2522 สุ่มจากวิทยาลัยครูภาคตะวันตก 3 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยครูเพชรบุรี วิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึง และวิทยาลัยครูนครปฐม โดยมีสมมติฐานในการวิจัยดังนี้คือ (1) นักศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย แบบทอดทิ้ง และแบบให้ความคุ้มครองมากไปมีพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออกแตกต่างกัน (2) นักศึกษาชายและหญิงมีพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออกแตกต่างกัน (3) นักศึกษาที่เป็นบุตรคนโต คนกลาง และคนสุดท้อง มีพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออกแตกต่างกัน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ชุด คือ (1) แบบวัดความกล้าแสดงออกระดับวิทยาลัย ซึ่งดัดแปลงจาก The college Self-Expression Scale ของจอห์น พี. แกลสซีและคณะ (John P. Galassi et al.) (2) แบบสอบถามเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ ซึ่งดัดแปลงจากแบบสอบถามเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูของกิน แพเพเซอร์

จากการใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง (Two-Way Analysis of Variance) และการเปรียบเทียบพหุคูณ (Multiple Comparison) ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 ทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออก ปรากฏว่า

(1) นักศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย แบบทอดทิ้ง และแบบให้ความคุ้มครองมากไป มีพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยที่นักศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย และแบบทอดทิ้ง มีพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออกมากกว่านักศึกษที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความคุ้มครองมากไป (2) นักศึกษาชายและหญิง มีพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออกไม่แตกต่างกัน (3) นักศึกษาที่เป็นบุตรคนโต คนกลาง และคนสุดท้อง มีพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออกไม่แตกต่างกัน

Thesis Title Relationships Between Assertive Behaviors and Self
Reported Childrearing Practices

Name Miss Sukanya Kuneung

Thesis Advisor Dr. Parnarai Sapayaprapa

Department Psychology

Academic Year 1979

ABSTRACT

The Purpose of this research was to study the differences in assertive behaviors among the students who reported to be reared under the atmospheres of democracy, rejection and overprotection. The subjects comprised 123 male and 130 female students who were studying in the first year of Higher Certificate of Education of Teachers' Colleges in 1979, and randomly selected from 3 Teachers' Colleges in Western Region: Petchaburi, Muu Ban Chombung and Nakornprathom. The College Self-Expression Scale (John P. Galassi et al.) and the Self-Reported Childrearing Practices Questionnaire were used to assess assertive behaviors and the methods of childrearing practices, respectively. It was hypothesized that (1) there was significant differences in assertive behaviors among the students who reported to be reared under the atmospheres of democracy, rejection and overprotection (2) there was significant difference in assertive behaviors between male and female students (3) there was significant differences in assertive behaviors among firstborn, middle born and

last born students.

Two-Way Analysis of Variance and Multiple Comparison were utilized as statistical methods for data analysis. The results indicated that (1) There were significant differences in assertive behaviors among the students who reported to be reared under the atmospheres of democracy, rejection and overprotection. Multiple Comparison revealed that the scores of the students who reported to be reared under the atmospheres of democracy and rejection were higher than the students who reported to be reared under the atmosphere of overprotection (2) assertive behaviors were not significantly different with respect to sex and birth order of the students.

กิติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้จะสำเร็จลงมิได้เลยถ้าปราศจากความกรุณาของท่านอาจารย์
ดร. พรรณราย ทวีพยะประกษา อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ควบคุมการวิจัย ที่ได้ให้คำแนะนำ
ปรึกษาและช่วยเหลือในการแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ทำให้การวิจัยครั้งนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น
ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์นิทัศน์ เพ็ญขุนทด อธิการวิทยาลัย
ครูกาญจนบุรี ที่ได้กรุณาช่วยเหลือประสานงานในการเก็บข้อมูล และขอขอบคุณฝ่ายแผนงาน
และประเมินผลวิทยาลัยครูกาญจนบุรี วิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึง วิทยาลัยครูเพชรบุรี และ
วิทยาลัยครูนครปฐม ที่ได้ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตลอดจนบัณฑิตวิทยาลัย
ที่ได้ให้ทุนอุดหนุนการวิจัย

ท้ายที่สุดนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ ที่ได้ให้กำลังใจและทุนทรัพย์ใน
การศึกษามาโดยตลอด

สุกัญญา กุดอึ้ง

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
รายการตารางประกอบ	ฅ
รายการแผนภูมิประกอบ	ฉ
บทที่	
1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	7
แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออก	7
คำจำกัดความ	10
ขอบข่าย	13
องค์ประกอบ	17
แนวคิดเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดู	19
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	20
สมมติฐานในการวิจัย	28
ความสำคัญของการวิจัย	28
ขอบเขตของการวิจัย	29
ข้อตกลงเบื้องต้น	29
คำนิยามศัพท์เฉพาะ	29
2. วิธีดำเนินการ และการรวบรวมข้อมูล	32
กลุ่มตัวอย่าง	32
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	32

บทที่ ๑

หน้า

การดำเนินการ	35
การวิเคราะห์ข้อมูล	36
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	38
4. การอภิปรายผลการวิจัย	44
5. สรุปการวิจัยและขอเสนอแนะ	52
บรรณานุกรม	56
ภาคผนวก	62
ประวัติ	81

รายการตารางประกอบ

ตารางที่

หน้า

1	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนจากแบบวัดความกล้าแสดงออก ระดับวิทยาลัยแยกตามเพศและแบบของการอบรมเลี้ยงดู	39
2	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนจากแบบวัดความกล้าแสดงออก ระดับวิทยาลัยแยกตามเพศ และลำดับที่การเกิด.	40
3	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางของคะแนนจากแบบวัดความกล้าแสดงออก ระดับวิทยาลัยของนักศึกษาชายและหญิงที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย แบบทอดทิ้ง และแบบให้ความคุ้มครองมากไป	41
4	ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของคะแนนจากแบบวัดความกล้าแสดงออก ระดับวิทยาลัยระหว่างกลุ่มนักศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย แบบทอดทิ้ง และแบบให้ความคุ้มครองมากไป	42
5	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางของคะแนนจากแบบวัดความกล้าแสดงออก ระดับวิทยาลัยของนักศึกษาชายหญิงที่เป็นบุตรคนโต คนกลาง และคนสุดท้อง	43

รายการแผนภูมิประกอบ

แผนภูมิที่

หน้า

1	แสดงความรู้สึกและผลการกระทำของบุคคลที่มีพฤติกรรมไม่ กล้าแสดงออก, พฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออกและ พฤติกรรมก้าวร้าว	9
2	แสดงความสัมพันธ์ของพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออก และพฤติกรรมอื่น ๆ	17